

૭૮૬

અનુભવી

નં. ૩૩

રસુલુલાલે કરમાવ્યું છે કે:-

“ખુદા જેના વિષે ભલાઈ ધારે છે તેને
દીનમાં સમજ આવે છે”

અન્વારે અહમદી

અથવા

ચાલીસ હદીસ

અ: છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર :-

મવલવી અહમદ હાજી આરેફ અશરફ.

૧૪૦, એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, રંગુન.

આવૃત્તિ ૧ લી] જુલાઈ ૧૯૩૧ [પ્રિત ૧૦૦૦

(મહારા મહુમ વાલિદેનના સવાખ માટે)

મુસ્લિમ-ગુજરાત પ્રેસ, ભાગાતાલાખ રોડ, સુરત.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાશિષ્ટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૮૬૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ આલેખ ૬૧૨૧

વિષય પૃથ : ૨૬

ગાંધીજીના વિદ્યાપાઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ ૭૮૬
ગાંધીજીના કૌપીસાહ્ય-સંગ્રહ
શરૂઆતના બે બાલ

સર્વે તારીફ હક તઆલાને સજાવાર છે જે એક છે અને હમેશાથી છે અને હમેશા રહેશે. તે સર્વથી મોટો મહેરબાન અને રહમ કરતા છે. તેનો કોઈ ભાગીદાર કે હીસ્સેદાર નથી અને દરદ ત્યા સલામ થાઓ નખીયેબરહક હઝરત મોહમ્મદ મુસ્તુફા (સ. અ. વ) પર ત્યા તેમની આલ ઓલાદપર અને તેમના અસ્હાબોપર.

એ પંખી કમતરીન અહમદ ખી. હાજી આરિફ અશરફ અરજ કરે છે કે આ મુઆરક રિસાલો, જેમાં નખી સાહેબ (સ. અ. વ) ના આલીસ ફરમાનો જમાં કરવામાં આવ્યા છે, ઇસ્લામી પબ્લીક આગળ રજુ કરવાની રજા લઉં છું. અત્યાર સુધી મારા તખ્લીગી રિસાલા નંબર ૩૨ છપાઈ ઇસ્લામી પબ્લીક આગળ રજુ થઈ ચુક્યા છે, જેથી ગુજરાતના મુસલમાનોને, ખુદાની મહેરબાનીથી, ઘણો લાભ થયો છે, અને તેની માંગ મુસલમાનો તરફથી વધુ પ્રમાણમાં થતી રહે છે, જેથી કરી તેમાંના ઘણા ખરા નંબરો બખ્ખે ત્રણ ત્રણ વાર છપાઈ ચુક્યા છે.

નખી સાહેબ (સ. અ. વ)નું ફરમાન છે કે “મારા ફરમાનોની તખ્લીગ કરો અગરચે એક શબ્દ હોય.” એ મુઆરક ફરમાન મુજબ ફક્ત મુસલમાનોની ખેર ખાહીને લીધે આ તખ્લીગી કામ મેં ઉપાડેલું છે, અને એવા મુઆરક કામો માલેકે હકીકી મુજબ અદનાથી લે છે, એ માટે તેનો નેટલો શુક અદા કરું, તે ઓછો છે.

ગુજરાતના મુસલમાનો દીની ઈદ્દિમથી અંગ્રાણ હોવાને લીધે દીની તેમ દુન્યવી આફતોમાં સપડાયલા જોવામાં આવે છે, અને વળી હાલની યુરોપની દેહરીયત તથા નાશકારક ફેશને, તે મુસીબતોમાં વધારો કરતી રહે છે. એવા ખારીફ વખતે તે મુસીબતોથી ઈસ્લામીયોને ત્યા તેમની ઉધરતી ઓલાદને ખચરદાર કરવા અને ઈસ્લામની સાચી તાલીમ તેઓ સુધી પહોંચાડવાની ખાસ જરૂરત છે.

આ તખ્લીગી નંબર ૩૩માં નખી સાહેબના સહિદ રીવાયતથી સાબીત થયેલા ચાલીસ ફરમાનો લખવામાં આવ્યા છે, અને સાથે સાથે તેનો જરૂરી ખુલાસો ફાયદામાં લખ્યો છે, કે જેથી કરી અસલ હદીસની મતલબ સમજવામાં તકલીફ પડે નહીં. મુસ્લીમ ખિરાદરોને મારી ખાસ વિનંતી છે કે મજકુર રિસાલાને શરૂથી છેવટ સુધી ધ્યાન પુવક વાંચે, અને તેના ઉપર અમલ કરવાની કોશીશ કરી દીન અન દુન્યાની નગત મેળવવા ભાગ્યશાળી બને. આ તકે મારા મુરખ્ખીઓ ત્યા દોસ્તોનો શુક્રયો અદા કરે છું કે, મારા તખ્લીગી રિસાલા ધણા શોખ અને ખુશીથી છપાવી મારા શોખમાં વધારો કરે છે, અને હકતઆલા ત્યા તેના હખીબે પાક (સ. અ. વ.)ની રખ મંદી હાંસીલ કરે છે. ખુદાપાક તેઓના માલમાં, ઓલાદમાં અને ખંઝઝતમાં વધારો કરે.

આમીન.

આ રિસાલો મારા મહુમ વ મગજુર વાલેદૈનના ઇસલે સવામ માટે મેં છપાવ્યો છે, માટે વાંચનાર સાહેબોને ખાસ અરજ કે મારા તેમજ મારા મહુમ વ. મગજુર વાલેદૈનના હકમાં દુવાએ ખેર કરતા રહે.

લી. કમતરીન

અહમદ ખી. હાજી આરિફ અશરફ રાંદેરી (રંગુન)

ખુદાપાક તેની અને તેના માંઆપની મગફિરત ફરમાવે, આમીન તા. ૨૫ મહર્રમુલ હરામ ૧૩૫૦ હીજરી નખવી.

અન્વારે અહમદી

અથવા

ચાલીસ હદીસ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

(૧) હઝરત અબુ મુસા અશઅરી (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે જે માણસ ખુદાપાકનો ઝીકર (યાદ) કરે છે તે ઝીન્દા સમાન છે અને જે માણસ ખુદાનો ઝીકર કરતો નથી તે મુરદા સમાન છે. (મસાળીહ) આ હદીસમાં ખુદાની યાદ કરવાવાળાને નબી સાહેબે મીસલ ઝીન્દાને ફરમાવ્યું જો કે તે માણસ જીવતો છે કારણ કે ઝીન્દાથી મુરદા તે છે જેને હુકાકી અને હુમૈશાની ઝીન્દગી હાંસીલ હોય, અને એવી ઝીન્દગી યાદે ઈલાહી વગર હાસિલ થતી નથી. કારણ કે ખુદાની યાદ-ઝીકર કરવા વાળાના દીલને ઝીન્દા કરે છે અને તેમના માટે રખખુલ આલમીનની ઓલખાણના સામાન તૈયાર કરી આપે છે. અને જન્નતની હુમૈશાની ઝીન્દગી ભોગવવાને લાએક બનાવી આપે છે.

અને જે માણસ ખુદાની યાદ કરતો નથી તે મરેલા મુરદાને જેમ છે. કારણ કે તે દીલને ઝીંદા કરવાવાલી ચીજથી ખાલી છે. અને હકતઆલા કલામે પાકમાં ફરમાવે છે કે “ઓ લોકો ખબરદાર થઈ જાઓ કે માત્ર ખુદાની યાદથી દીલ શાન્તી પામે છે.” અને સર્વથી બેહુતર ઝીકર જેમ કે હદીસ શરીફમાં વારીદ છે, લાએલાહા ઇલ્લાહ મોહમ્મદુર્ સુલુલ્લાહ છે. માટે દરેક અકકલવાલા ખાલીગ મુસલમાન ઉપર જરૂરી છે કે આ ઝીકરમાં હુ’મેશ મશગુલ રહે. જેથી મો’મીનનુ દીલ હુ’મેશાં મુતમઈન અને શાંત રહે.

(૨) હુઝરત અબુદ દરદા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે હુ’ તમોને એવું કામ ન બતાવું જે તમારા સર્વે અમલોથી બેહુતર હોય, અને તમારા માલે કે હુકીકીના નઝદીક ઘણું પસંદ હોય, અને જેથી તમારા દરજ્જાઓ ખુલ્લન્દ થાય. અને તમારે માટે સોનું ચાંદી ખરચ કરવા કરતાં પણ બેહુતર અને ઉત્તમ હોય. અને એથી પણ બેહુતર હોય કે તમો ખુદાના દુશમનોથી લડાઈ કરો અને તેમને કતલ કરો અને તમો શહીદ થાઓ. ત્યારે સહાબા (રહી.) એ અરઝ કરી કે ઓ ખુદાના હુબીબ (સ.) ઇરશાદ ફરમાવો. ત્યારે આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે તે કામ યાદે એલાહી એટલે ખુદાપાકની યાદ કરવું છે. (કીતાબુલ મસાખીહ)

(૩) હુઝરત અનસ (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે કોઈ માણસ કામેલ ઇમાનવાળો થતો નથી જ્યાં સુધી તેમને (હુઝરત સ.) પોતાના માંખાપ અને અવલાદ અને સર્વથી વધારે મહુબુબ (પ્યારે) જાણે નહીં (ખુબારી. મુસ્લીમ)

આ હદીસથી સાફ રીતે સિધ્ધ થાય છે કે જ્યાં સુધી માણસ હુઝરત (સ.)ને પોતાથી અને પોતાના માંખાપ તેમજ સર્વથી વધારે મહુબુબ ન સમજે ત્યાં સુધી તે પાકો મોમીન થઈ શકતો નથી મોહુબ્બતનો દાવો માત્ર મોઢે મોઢે કરવાથી સાચો થતો નથી. સાચી મોહુબ્બતતો એ છે કે માણસ નખી સાહેબ (સ.)ની સુન્નતોની તાળેદારી કરે. હુક તઆલા કુરઆન મજીદમાં ફરમાવે છે કે જે ચીઝ નખી સાહેબ (સ.) તમને આપે તે પકડો (અમલ કરો.) અને જે ચીઝથી તમને રોકે તેનાથી દુર રહો. અલ્લાહ પાક ઇમાન વાળાઓના દીલમાં પોતાની અને પોતાના નખીયે ખરહુક (સ.)ની સાચી મોહુબ્બત અતા ફરમાવે અને સારા અમલ કરવાની નેક તૌવફીક આપણું કરે આમીન. વસલ્લાહો અલન, નખીચીલ કરીમ.

૪ હુઝરત અખાસ (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે ઇમાનની મજા તે માણસે આપી જેણે ખુશીથી અલ્લાહ પાકને પરવરદિગાર અને

ઇસ્લામને સાચો દીન અને મોહમ્મદ (સ. અ. વ.)ને રસુલે
ખરહુક (સ.) માન્યા (કીતાબુલ મસાબીહ)

મતલબ એ કે જે માણસનું દીલ ખુદા પાકના રખ
હોવા પર પાકું મુતમઈન થઈ જાય પછી ખીજ કોઈ
રખની તલાશ નરહે અને ઇસલામને સાચો અને સંપુર્ણ
દીન સમજે પછી ખીજ મઝહબ તરફ ન ઝુકે. અને રસુલે
મકબુલ (સ.)ની રીસાલત પર એવો જમી જાય કે ખીજની
શોધમાં ન હોય. તો તે પુરે પુરો મુસલમાન છે. અને જો
કોઈ માણસ એમાંથી એકના ઉપર પણ ભરોસો ન કરે
તો તે ખચિત ઇમાનથી ખાલી અને કોરો છે ખુદા પાક
મુસલમાનોના ઇમાન ને કામીલ કરે અને ઇમાનની મઝા
અને લીઝઝત ખખશે. આમીન.

(૫) હઝરત ઉમર ખીં ખત્તાબ (રદી.) રીવાયત કરે
છે કે હઝરત જિબરઈલ આમીન એક વાર અજ
નખીની સુરતમાં રસુલે ખુદા (સં અં વં)ની પાસે
આવી ઇમાન વીશે સવાલ કર્યો કે ઇમાન શું ચીજ
છે ત્યારે આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે તમો અદ્લાહ પાક
અને દ્રીરશતાઓ અને કીતાબો અને પેગમખરો અને કીયામત
અને સાફૂં ત્યાં નઠારાની તકદીર પર ઇમાન લાવો. (કીતાબુલ
મસાબીહ)

આ હદીસમાં નખી સાહેબે (સ.) દીનના સર્વે ઓસુલો
ખયાન ફરમાવ્યા છે. એ પર ઇમાન લાવવું સર્વને જરૂરી છે.

ખુદાપાક તમામ ઇમાનવાળાઓને કામીલ ઇમાન બખશે અને ખાતેમાં ખીલ ખેર કરે, આમીન.

(૬) હઝરત અબુ હોરયરા (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે મારી સર્વ ઉમ્મત જન્નતમાં દાખીલ થશે પણ જેણે ઇનકાર કર્યો. સહાબા (રદી.) એ અરજ કરી કે ઓ અહ્મદુના હુખીબ (સ.) તે કોણ જેણે ઇનકાર કર્યો ? આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે જે મારી તાબેદારી કરશે તે જન્નતી છે અને જે માફ કહ્યું ન માનશે તેણે ગોયા ઇનકાર કર્યો. (ખીતાબુલ મસાખીહ)

(૭) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ખી. અમર ખી. આસ (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે તમારા-માંથી કોઈ પાકો માન વાળો થતો નથી જ્યાં સુધી તે પોતાની મરજીને મારા હુકમોના તાબે કરે નહીં (ખુખારી)

આ હદીસથી સાફ રીતે સાખીત થાય છે કે સુમીન જ્યાં સુધી પોતાની નફસાની ખાહીશોને નખી સાહેબ (સ.) ના હુકમોના તાબે ન કરે ત્યાં સુધી તે કામીલ ઇમાનવાળો થતો નથી. જે માણસ પોતાના નફસની ખાહોશ પ્રમાણે અમલ કરે છે અને ખુદા ત્યાં તેના રસુલ (સ.) ના અહ-કામની ખીલાફ વરખી કરે છે તેનાથી ખુદા અને રસુલ (સ.) ઘણા નારાજ રહે છે. એવા લોકોની વધદમાં ખુદાપાક કુરઆને હકીમમાં ઇરશાદ ફરમાવે છે કે અલીમ લોકોએ પોતાની

ખાહીશની પેરવી વગર જાણે સમજે કીધી, એથી વધારે ગુમરાહ અને લટકેલો માણસ કોણ કે જે ખુદા અને રસુલ (સ.)ના માર્ગને છોડી પોતાની ખાહીશોની તાબેદારી કરે. ખુદા પાક સર્વ મુસલમાનોને નેક હિદાયત અર્પણ કરે અને ગુન્હાઓથી નફરત આપે અને પોતાના ફઝલ અને એહસાનથી સારા કૃત્યો કરવાની સમજ આપે, આમીન.

(૮) હઝરત પુઝાલા ખી. ઉબેદ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે મુમીન તે છે જેના હાથથી લોકોનો જાન અને માલ અમનમાં રહે અને મુસ્લીમ તે છે જેના હાથ અને જુબાનથી મુસલમાન સલામત રહે અને મુજહીદ તે છે જે અલ્લાહ પાકની ફરમાં ધરદારીમાં પોતાની જાન લડાવે. અને મુહાજીર તે છે જે ગુન્હાઓ અને નહારા કામોને તજી દે. (કીતાબુલ મસાબીહ)

આ હદીસની મતલબ એ કે કામીલ ઇમાનવાળો તે નથી જે માત્ર મોંઢાથી દાવો કરે જલકે પાકો મુમીન અને મુસલમાન તે છે જેની અમાનતદારી અને પાએદારી એવી જાહેર હોય કે લોકો તેનાથી બે ખોફ હોય અને કોઈ તરેહની ડર કે ખીક ન હોય કે હુમોને કતલ કરશે અથવા મારશે અથવા હુમારા માલને જુલમ કરી લુટી લેશે. પાકો મુસલમાન તો તેજ છે કે જેનાથી ખીજા કોઈ મુસલમાન લોઈને ઈજ્જત ન પહોંચે. કોઈની ગીબત કરવી અથવા કોઈને

નાહક સતાવ્યું કે તકલાફ દેવી તેમજ કોઇ પર જીલમ કરવો. ચુગલી ખાવી, બોહતાન મુકવું, કોઇની આખરેઝો કરવી. નાહક કતલ કરવું. માલ છીનવી લેવું. ખીજના ઘરમાં જાંખીને જોવું. એવી સર્વે વાતોથી માણસને ઇજા પોંડયે છે. માટે મુસલમાનોને એવી ઇજા પહોંચાડનારી ખુરી ખસલતો અને ના જાએજ હુરકતોથી પરહેઝ કરવો. જોઈએ ખુદાપાક મુસલમાનોને એવી નઠારી ટેવોથી બચાવે અને પોતાની રજા મંદી તથા ખુશનુદીના કામોની તોફીક બખશે અને માલેકે હકીકી મુસલમાનોમાં મોહુખત અને ઇખલાસ બખશે અને એઓમાંથી દુશમની તથા હસદ અને કીનાની જડ મુળને કાટી નાખે અને રસુલે મકબુલ (સ.) ની સુન્ન-તોની તાબેદારી નસીખ કરે આમીન.

(૯) હઝરત જામીર (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ૦) ફરમાવ્યું કે સર્વથી બેહતર ઝીકર લાએલાહ! ઇલ્લાહાઈલ્લાહ છે અને સર્વથી અફઝલ હુવા અલ્હુમ્મેહા લીલ્લાહ છે. (કીતાબુલ મસાખીહ)

ફાયદો. લાએલાહાઈલ્લાહ સર્વથી ઉત્તમ ઝીકર એ માટે ફરમાવ્યું કે એની મતલબમાં તે વાત સાખીત થાય છે જે ખીજ ઝીકરોમાં સાખીત થતી નથી. એમાંથી ખુદાની ઓલુ-હુચ્ચત (અલ્લાહ થવું.) તેમજ તૌહીદ સાખીત થાય છે. મુસલમાનને ખુદાપાકની પહેચાન માટે જે વાતોની જરૂરત

હોય છે તે સર્વે એનાથી માલુમ કરી લે છે. અને અહલુમદો લીલાહને દુવામાં સર્વથી અક્ષલ એ માટે બતાવવામાં આવ્યું કે દુવાથી અલ્લાહની યાદ કરી તેના કૃત્તની દરખાસ્ત કરવાનું નામ છે. અને અહલુમદોલીલાહમાં બે મતલબ સમાયલી છે. એમાં અલ્લાહની યાદ પણ છે અને વધારે માંગણીની દુવા પણ છે. કારણ કે અહલુમદોલીલાહ શુકરની જડછે તેમજ શુકર ગુઝારીનો ઘણો સારો તરીકો છે. નખી સાહેબે (સ૦) ફરમાવ્યું કે શુકરનું સર (માંથુ) અહલુમદોલીલાહ છે. જે બંદો અહલુમદોલીલાહ ન કહે તેણે જાણે ખુદાનો શુકર અદા ન કર્યો. અને શુકરથી નેઅમત વધે છે કારણ કે ખુદા પાક કુરઆને મજીદમાં ફરમા છે કે જો તમે મારો શુકર કરશો તો વધારે આપીશ. માટે જે માણસે અહલુમદો લીલાહ કહ્યું તેણે ખુદા પાકની તારીફ કરી. વધારાની દરખાસ્ત કીધી. ખુદાપાક સરવે મુસલમાનો ને શુકર ગુઝાર બંદા બનાવે આમીન.

(૧૦) હઝરત અબુહોરયરા (રદી૦) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ૦) ફરમાવ્યું કે દરેક બચ્ચું ઇસ્લામી તરીકા પર પૈયશ થાય છે પછી તેના માંખાપ તેને ચહુદી અને નસરાની અને મજ્જુસી બનાવી લે છે. (મસાબીહ)

(૧૧) હઝરત આએશા (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે ફરમાવ્યું કે બેશક સર્વેથી પાક અને મુથફ ખાવું

તે છે જે તમારી કમાઈનું છે અને તમારી ઓલાદ પણ તમારી કમાઈમાંથી છે. (મસાળીહ)

(૧૨) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ખી. ઉમર (રહી.) રીવાયત કરે છે કે મારા વાલીદ હઝરત ઉમર ખી. ખત્તાબ (રહી.) એ મરજુહ પાસે રેશમી કપડું જોયું તો નખી સાહેબ (સ.) ને કહ્યું કે તમે આ કપડું ખરીદ કરો અને જુમ્માના દીવસે અથવા કોઈ વફદ આવે ત્યારે તેને પહેરો તો આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે એને તે માણસ પહેરે છે જેને માટે આખેરતમાં હીસ્સો નથી. પછી નખી સાહેબ (સ.) પાસે કેટલાક રેશમી કપડાં આવ્યા તેમાંથી એક નંગ નખી સાહેબે હઝરત ઉમર (રહી.) ને આપ્યું ત્યારે તેણે અરઝ કે આ મને તમે આપો છો અને પહેલાં એ વીથે તમેએ મના ફરમાવ્યું હતું તો આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે મેં તમોને એ માટે આપ્યું નથી કે તમે પહેરો. તે પછી હઝરત ઉમર (રહી.) એ મકકામાં પોતાના મુશરિકભાઈને આપી દીધું (ખુબારીશ શરીફ.)

ફાયદો રેશમી કપડું મરદોને પહેરવું હરામ છે. અને જે લોકો પોતાના નાના બાળકોને રેશમી કપડાં પહેરાવે છે તેનો ગુન્હો પહેરાવવા વાળાઓ ઉપર છે. નખી સાહેબે (સ.) એક હાથમાં રેશમી કપડું અને એક હાથમાં સોનું લઈ ફરમાવ્યું કે આ બંને ચીજો મારી

ઉમ્મતના મરદો પર હુરામ છે. મજકુર હદીસથી આ પણ સાબીત થાય છે કે રેશમી કપડું હદયો આપવું જાએઝ છે રેશમી કપડું ખરીદ કરી અથવા હદયો કબુલ કરી તે આરતોને પહેરાવું અથવા મુશરીકને આપી દેવું જાએઝ છે તેમજ તેને વેચી તેના પૈસા પોતાની હાજતોમાં ખર્ચી શકે છે. રેશમી કપડાનું સંજાબ ચાર આંગળ ચોડું મરદને પહેરવું જાએઝ છે. એથી વધારે જાએઝ નથી અને રેશમી કાપડનો વેપાર કરવો જાએઝ છે.

(૧૩) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બી. અબ્બાસ (-દી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે જે માણસ જાનહારની તસવીર બનાવતો હશે તેને અલ્લાહ પાક અઝાબ આપશે. અને તેને કીયામતના દીવસે કહેવામાં આવશે કે આ તારી બનાવેલી તસવીરમાં રૂહ પુક પણ તે માણસ કદી પણ રૂહ પુકી શકશે નહીં (કારણ કે એ સીફતનો ખુદાપાકની છે.) (બુખારી)

ફાયદો. આ હદીસથી સાફ રીતે માલુમ થાય છે કે જાનહારની તસવીર ખેંચવી અથવા ફોટુ પડાવવું સખત ગુન્હાનું કામ છે. અને બીજી હદીસમાં ફોટુ પડાવવાવાળા વીશે એવીજ સખત વઢક બયાન થઈ છે. અને એવી તસવીરો ઘરમાં રાખવી ન જોઈએ. અલબત્ત ગેર જાનહારની તસવીર હોય એ જાએઝ છે. હાલના વખતમાં કેટલીક સફરોને માટે પાસપોર્ટમાં માણસને મજબુરીથી

ફાટું પડાવું પડે છે અને એના વગર સફર કરવી મુશ્કેલી થઈ પડે છે માટે એવા મોકા પર મજબુર થઈ ફાટું પડાવું જાય છે. તેમજ હાલમાં ચાલુ સીકકાઓ પર અને નોટો વગેરે પર જે ફાટાઓ હોય છે તે પણ જરૂરતમાં દાખેલ હોવાને લીધે જાય છે.

(૧૪) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે સુન્નત અને શરઈ તરીકા પાંચ છે એક ખતના કરવી. બીજી નાફની નીચેના વાળ મુંડવા (પાકી લેવી) ત્રીજી મુછ કતરાવવી. ચોથી નખો કપાવવા. પાંચમી બગલના વાળ ઉખેડવા. (નસઈ શરીફ)

ફાયદો. ઓલમા લખે છે કે બચ્ચાની પેદાઈશને સાતમે દીવસે ખતના કરવી મુસ્તહબ છે. કેટલાક આલીમોના મત છે કે નાની ઉંમરમાં ખતના કરવી વાજીબ છે. ઇમામ માલીક (રહ) ના નજદીક સુન્નત છે. અને ઇમામ શાફેઈ (રહ) ના નજદીક વાજીબ છે. અને હઝરત ઇમામ અબુ હનીફા (રહ) ના નજદીક સુન્નતે મોઅકકદા છે. ખતના શઆએર ઇસ્લામમાંથી છે માટે મુસલમાનોને જોઈએ કે એ સુન્નત છોડે નહીં. અને મુજો કપાવવી તેમ નખ કપાવવા અને ઝેરે નાફના વાળ મુંડવા હર હકીકતમાં બેહતર છે. વધુમાં વધુ આલીસ દીવસથી વધારે તાખીર કરવી ન જોઈએ વધારે તાખીર કરવાથી મકરૂહ તડુરીમા છે. નસઈ શરીફની બીજી હુદીસમાં હઝરત અનસ (રહી.) રીવાયત કરે

છે કે નખી સાહેબે (સ.) એ ચીઝો માટે ફરમાવ્યું કે આલીસ દીવસથી ઉપર વધવું ન જોઈએ.

(૧૫) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ખીન ઉમર (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે મુછો કપાવો અને દાઢીઓને વધારો. લાંખી લાંખી મુછો રખાવવી મના છે મુછને ખારીક કતરાવવી બેહતર છે. પણ મુંડાવવી નજોઈએ. દાઢી મુંડાવવી અથવા એક મુઠ્ઠીના અંદર કપાવવી હરામ છે. એક મુઠ દાઢી રાખવી જરૂરી છે એથી વધારે લાંખી રાખવી કે તેને કતરાવવામાં ઇખતેયાર છે પણ બહુ લાંખી દાઢી રાખવી ન જોઈએ.

(૧૬) હઝરત અનસ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે મેં નખી સાહેબ (સ.)ના બાલ મુખારકને ખિઝાખ કરેલા જોયા. (શમાએલે તીરમીઝી)

ફાયદો. સુફેદ વાળોને લાલ અને ઝરદ ખિઝાખ કરવો મુસ્લાહબ છે. બલકે લાલ ખિઝાખ કરવો અહુલે ઇસ્લામની નિશાન્યોમાંની એક નિશાની છે. કાળો ખિઝાખ કરવો મકરૂહ તહરીમી છે એટલે હરામના નજદીક છે, મિશકાત શરીફની હદીસમાં છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે આખેર ઝમાનામાં એક કોવમ થશે જે મોટા કબુતરના જેમ કાળો ખિઝાખ કરશે એવા લોકો! જન્નતની ખુશખુદથી મહુરૂમ રહેશે. ખીછ હદીસોમાં પણ કાળો ખિઝાખ કરવાની ઘણી સખત વર્ઈદ આવી છે. કાળો ખિઝાખ કરવાવાલા પર નખી

સાહેબે (સ.) લાગ્નનત પણ ફરમાવી છે, જે ખરા ગાઝીયો છે તેઓને માટે કાળો ખીઝાળ કરવો મના નથી પણ માત્ર ઝીનત અને પોતાને જુવાન દેખાડવાની ખાતર કાળો ખીઝાળ કરવો મના છે, ફિકહે હન્દીની માતખર કીતાબો શામી. આલમગીરી વગેરેમાં લખેલું છે. કે કાળો ખીઝાળ કરવો આમ મશાઈખ (૨૬) ના નઝદીક મકફૂહ તહુરીમા છે. માટે મુસલમાનોએ એથી પરહેઝ કરવો અને બચવું જરૂરી છે.

(૧૭) હઝરત અબુ હોરયરા (રઠી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે હક તઆલા પાક છે અને ફક્ત પાક માલનેજ કબુલ ફરમાવે છે. અને ખુદાપાક એ ઇમાનવાળાઓને તેજ હુકમ કર્યો જે હુકમ રસુલોને ફરમાવ્યો હતો કે પયગમ્બરો પાક ચીઝો ખાઓ અને નેક કામ કરો. (મુસ્લીમ શરીફ)

ફાયદો. આ હદીસથી સાફ રીતે જાહેર થાય છે કે માણસ જાએઝ તરીકાથી માત્ર હાંસીલ કરે કારણ કે એ માલમાંજ ધરકત છે. અને એવા માલનો સદકો અથવા ખેરાત હકતઆલા કબુલ ફરમાવે છે.

(૧૮) હઝરત અબુ સઈદ (રઠી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે સાચો અને અમાનતદાર તાજીર (વેપારી) નખીઓ અને સીદીકો તથા શહીદો સાથે હોશે (હશર થાશે) (દારેમી શરીફ)

ફાયદો. જાણવું જોઈએ કે વેપારીને હંમેશાં સાચું બોલવાની ટેવ રાખવી જોઈએ તેમજ અમાનતદારીથી રહે. એવા વેપારમાં બરકત અને ખુબી છે. ખુદાપાક મુસલમાનોને એ દોલતથી લાગ્યશાળી કરે આમીન.

(૧૯) હઝરત અબુઝર (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે કીયામતના દીવસે હકતઆલા ત્રણ માણસોથી કલામ ફરમાવશે નહીં, અને તેઓ તરફ નઝર પણ કરશે નહીં, અને તેઓને પાક સાફ પણ કરશે નહીં, અને તેઓને ઘણો સખત અઝાબ આપવામાં આવશે ત્યારે હઝરત અબુઝર બોલ્યા કે ઘણા નામુરાહ અને નુકસાની ઉઠાવવાવાળા છે તેઓ કોણ છે એ ખુદાના રસુલ (સ.) આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે ગુંટીથી નીચે ઈબ્બર લટકાવવાવાળો અને એડુસાન જણાવવાવાળો અને પોતાની દુકાનના માલને જુડા કસમખાઈ રીવાજ દેવાવાળો. (મુસ્લીમ શરીફ)

(૨૦) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે જ્યારે માણસ મરી જાય છે તો તેના અમલ પણ બંધ થઈ જાય છે. મગર તેના ત્રણ અમલ જારી રહે છે એક સદકએ જારીયા. બીજું ઈલમ જેનાથી લોકો નફા ઉઠાવે. ત્રીજું નેક અવલાદ કે મરહુમ આપ માટે દુવા કરે. (મુસ્લીમ શરીફ)

(૨૧) હઝરત અબદુલ્લાહ ખા. મસઉદ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે એ જુવાનોની ટોલી તમારામાંથી જેને નીકાહની શક્તિ હોય તેને જોઈએ કે નીકાહ કરે કારણ કે એથી નજર નીચી અને શરમગાહ બચેલી રહે છે. અને જેનામાં શક્તી ન હોય તે રોઝા રાખે. કારણ કે રોઝા તેને માટે હાલ છે. (ખુખારી, મુસ્લિમ)

(૨૨) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે સાત માણસો છે જેને ખુદાપાક પોતાના સાચામાં જગ્યા આપશે. જે દીવસે તેના સાચા સીવાય ખીજ કોઇના સાચાનું નામ પણ ન હશે. (૧) ઇન્સાફ કરવાવાલો હાકીમ (૨) તે જુવાન જેણે પોતાની જુવાની હુકતઆલાની ઇબાદતમાં ગાળી હોય. (૩) તે માણસ જે મસ્જિદથી નીકળે છે અને તે પાછો મસ્જિદમાં જાય ત્યાં સુધી તેનું દીલ મસ્જિદમાં લાગેલું રહે. (૪) અને (૫) તે જે માણસ જે પોત પોતામાં અદલાહ માટે મોહુબત રાખે છે. તેના ઉપર બેસે છે અને તેના ઉપર જુદા થાય છે. (૬) જે તનહાઇમાં ખુદાની યાદ કરે અને તેની આંખો (ખુદાની યાદથી) વહે. (૭) તે માણસ જેને કાઈ ખુબસુરત અને હસીન ચોરત બોલાવે તો તે જવાબમાં કહે કે મને તો ખુદાપાકનો ડર લાગે છે. (ખુખારી તથા મુસ્લીમ શરીફ)

(૨૩) હુઝરત અબુ હોસ્થરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે જ્યારે કોઈ બંદો ઝીના કરે છે તો તેનું ઈમાન તેનાથી બુદ્ધ થઈ જાય છે. અને છત્રીના જેમ તેના માંથા પર આવી જાય છે જ્યારે આ પુરા ફેલથી તે અલગ થઈ જાય છે ત્યારે પાછું (ઈમાન) તેનામાં લોટી આવે છે. (ખુખારી તથા મુસ્લીમ શરીફ)

ફાયદો. ઝીના ઘણો પુરો ફેલ છે. એનાથી હુકતઆલા તેમજ નખી સાહેબ (સ.) ઘણાજ સખ્ત નારાજ છે. કુરઆને હુકીમમાં હુકતઆલા ફરમાવે છે કે ઓરત ઝીના કરે અથવા મરદ તેઓને સો દુરરા મારો. અને બારીતઆલાના હુકમની તાબેદારી કરવામાં તેઓ પર તરસ ન પાઓ. અને જે ઓરતવાળો મરદ ઝીના કરે તેને તો નખી સાહેબે (સ.) સંગસાર કરવાનો હુકમ ફરમાવ્યો છે. અને ખીજી હદીસમાં નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું છે કે ઓ લોકો ઝીનાથી બચો કારણ કે એમાં છ પુરાઈઓ છે. ત્રણ દુન્યામાં અને ત્રણ આખિરતમાં. દુન્યાની ખરાબીયો આ છે. (૧) ચેહરાની દોનક જતી રહે છે. (૨) મોહતાજ આવે છે. (૩) ઉમર ઘટે છે. અને આખિરતની પુરાઈયો આ છે. (૧) ખુદાનો ગુસ્સો (૨) હીસાબની સખતી (૩) દોઝખનો અઝાબ. ખુદાપાક મુસલમાનોને એનાથી બચાવે અને સારા કામો કરવાની નેક તોવફીક અતા ફરમાવે આમીન.

(૨૪) હઝરત જામિર ખી. અખ્દુલ્લાહ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે સર્વથી વધારે અન્દેશો મને મારી ઉમ્મત પર છે. તે કામે લુતના અમલનો છે. (તિરમીઝી).

ફાયદો—લુતી ફેએલ કરવાના વીશે ઘણી સખત વધદો હદીસોમાં આવી છે. એવા પુરા અને ખરાબ અમલથી હકતઆલા તેમજ નખી સાહેબ (સ.) ઘણા સખત નારાજ છે. લુતી અમલ એવું બેહુયાઈ અને બે શરમીનું કામ છે કે જેનો અઝાબ હકતઆલાએ એવો સખત ઠેરવ્યો છે કે કોઈ કોઈને એવો અઝાબ ન દીધો. તિરમીઝીની હદીસમાં છે કે જેને કોઈને લુતનો અમલ કરતાં જુવો તો ફાએલ અને મફૂલ બંનેને કતલ કરો. વળી અબુહાવુદની રીવાયતમાં છે કે જે માણસ જાનવર સાથે બદ ફેઅલી કરે તેને કતલ કરો અને જાનવરને પણ તેના સાથે કતલ કરો. હઝરત ઇમામ અબુ હનીફા (રહી.) નજદીક એવા માણસને આગમાં નાખી બાળી દેવામાં આવે અથવા દિવાર નાખી તેને મારી નાખવામાં આવે અથવા જે સબ્હ હાકીમ તજવીજ કરે તે પ્રમાણે અમલ કરવામાં આવે. ખુદાપાક મુસલમાનોને એવાં નહારા અને પુરા કામોની નફરત આપે અને સારા કામો કરવાની હિદાયત અર્પણ કરે, આમીન.

(૨૫) હઝરત અનસ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબ (સ.) ફરમાવ્યું કે માણસ ઘરડો (ડોસો) થાય છે પણ તેની બે ચીજો જીવાન રહે છે. એક માલનો હિરસ. બીજી ઝીંદગીનો હિરસ. (ખુખારી તથા મુસ્લીમ શરીફ)

(૨૬) હઝરત અનસ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે જે માણસની નિમ્યત આખિરત તલબ કરવાની હોય છે તેના હીઠને હકતઆલા ગિના અતા ફરમાવે છે. અને તેની પરેશાનીઓને દૂર કરી શાન્તી બખશે છે અને દુન્યા તેના પાસે હાથ જોડી આવે છે. અને જેની નિમ્યત દુન્યા તલબ કરવાની હોય છે. તેને હક તઆલા મોહુતાજી આપે છે. અને તેને દરેક કામમાં પ્રેશાની થાય છે. અને દુન્યા પણ તેને મુકદ્દર (તકદીર) થી વધુ મળતી નથી. (તિરમીઝી શરીફ)

(૨૭) હઝરત સહલ બી. સઅદ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબ (સ.) ની ખિદમતમાં એક માણસ આવ્યો અને અરજ કરી કે ઓ ખુદાના રસુલ (સ.) મને એક અમલ બતાવો કે તે કઈ તો ખુદા મને મહબુબ બનાવે અને મખલુક પણ મને મહબુબ સમજે. આપે (સ.) ફરમાવ્યું દુન્યાની મોહબ્બત અને લાલચ દૂર કરી દો. હકતઆલા તમને મહબુબ બનાવશે. અને જે માલ તથા પૈસો લોકો પાસે છે. તેની રગમત કરશો નહિ, તો લોકો પણ તમને મહબુબ સમજશે. (ઈબ્ને માજ)

(૨૮) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું છે કે હકતઆલા તમારી સુરતો અને અમલો પર નજર ફરમાવશે નહિ બલકે તમારા દીલો અને નિયતો પર નજર ફરમાવશે. (મુસ્લીમ શરીફ)

ફાયદો—માણસને હુમેશા દીલ પાક અને સાફ રાખવું જોઈએ. દરેક કામમાં નિયતો ચેખખી રાખવી જોઈએ. અને હસદ તથા રીયા કારીથી દીલ ખાલી જોઈએ. દરેક ચીજનો આધાર નિયત પર મોકુફ છે માટે માણસને નિયત સાફ રાખવી જોઈએ.

(૨૯) હઝરત સમદ બી. ઝેદ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે જે માણસ જુલમ કરી કોઈની એક ખાલીશ જમીન દબાવી લેશે તો કીયામતને દીવસે સાત જમીનોના તેટલા હિસ્સાનો તોફાનાવી તેની ગરદનમાં પહેરાવવામાં આવશે. (ખુખારી તથા મુસ્લીમ શરીફ)

(૩૦) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે તમો જાણો છો કે મુફલીસ (મોહુતાજ) કોણ છે. સહાબાઓ (રહી.) એ અરજ કરી કે હુમારામા મોહુતાજ તે છે કે જેના પાસે ન દીરહમ હોય ન સામાન હોય. આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે મારી ઉમ્મતમાં મોહુતાજ તે માણસ છે જે કીયામતના દીવસે નમાઝ, રોઝા, અને ઝકાત. (સર્વે તરેહની નેકચો) લઈને આવે અને સાથે

તેને ગાળો ભાંડી હોય અને તેના ઉપર તોહમત મુકી હોય. અથવા તેનો માલ દબાવી ખાધો હોય અથવા તેનું ખુન કર્યું હોય. અને તેને માર્યો હોય. માટે એની કેટલીક નેકર્યો તેને આપી દેવામાં આવશે અને કેટલીક ખીજને દઈ દેવામાં આવશે, પછી જે નેકર્યો આપતાં ખીજઓના હુક તેના ઉપર ખાકી રહી જશે તો સાંભેરાણાની ખત્રાઓ તેને માંથે થોપવામાં આવશે. તે બાદ તે માણસને દોઝખમાં દાખીલ કરવામાં આવશે (મુસ્લીમ શરીફ)

(૩૧) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું છે કે કીયામતના દીવસે હુકદારોના હુકો દેવાડવામાં આવશે એટલે સુધી કે એક સીંગડાવાલી બકરીનો બદલો બીજી સીંગડાવાલી બકરીથી લેવામાં આવશે. (મુસ્લીમ)

(૩૨) હઝરત અબુ ઝર (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે ફરમાવ્યું કે જે હું જેવું છું તે તમે જેઈ શકતા નથી અને જે હું સાંભળું છું તે તમે સાંભળી શકતા નથી. આસમાન હલવા લાગ્યું અને તેને હલવુંજ જોઈએ. કસમ છે તે ઝાતની જેના કબજમાં મારી જાન છે કે આસમાનમાં ચાર આંગળ પછુ જગ્યા એવી ખાલી નથી જે પર ફીરશતાઓ હુકતઆલાને સીજદો કરવા માટે પોતાની પેશાની રાખતા ન હોય. પછી આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે

ખુદાની કસમ જે વાતની મને ખબર છે જો તમને ખબર થાય તો તમે ઓછું હંસો અને વધારે રડો. અને ખીસતરાઓ પર સ્ત્રીઓ સાથે મોજમજાહ હાસીલ કરી શકો નહીં. અને જે કરાર થઈ પડાડો અને જંગલોમાં નીકળી જાઓ, અબુઝર (રહી.) એ અરજ કરી કે હું ઝાડ થતે તો ઠીક કારણ કે કાપી નાખવામાં આવતે. (મખને માજ શરીફ)

(૩૩) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે મુમિન જ્યારે ગુન્હો કરે છે તો તેના દીલમાં કાળો ઢબો પડે છે જ્યારે તૌબા અને ઇસ્તીગફાર કરે છે તો તેના દીલનો ધબો સાફ થઈ જાય છે. અને તે ગુન્હાઓમાં વધારો કરે છે તો તે ઢબો (કાળો દાગ) વધારે થાય છે. એટલે સુધી કે તે કાળો દાગ આખા દીલ પર ફેલી જાય છે. (તીરમીઝી શરીફ)

(૩૪) હઝરત અબુ સઈદ ખુદરી (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે તમારામાંથી જે માણસ કોઈ શરીઅત વિરૂધ્ધ કામ જુવે તો તેને હાથથી રોકે જો એની શક્તી ન હોય તો ઝુખાનથી નસીહત કરે અને જો એની પણ શક્તી ન હોય તો દીલથી ખુર્ર સમજે અને એ ઇમાનનો અદના દરજ્જો છે. (મુસ્લીમ શરીફ)

(૩૫) હઝરત અબુ હોરયરા (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે મુસલમાનોમાં સર્વથી

બેહતર અને ઉત્તમ ઘર તે છે જેમાં યતીમ હોય. અને તેને સાથે સારો સુલુક કરવામાં આવે. અને સર્વથી પુરૂં અને ખરાબ ઘર તે છે જેમાં યતીમ હોય અને તેની સાથે નકારો સુલુક કરવામાં આવે. (ઇખ્ને માબ)

(૩૬) હઝરત અબુ હોરયરા (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે હકતઆલા હદીસે કુદસીમાં ઇરશાદ ફરમાવે છે કે મેં મારા નેક બંદાઓ માટે (જન્મતમાં) એવી એવી નેઅમતો તૈયાર કરી રાખી છે જેને કોઈની આંખોએ જોઈ ન હશે અને કોઈના કાનોએ સાંભળી ન હશે અને કોઈ બશરના દીલમાં ખીયાલ પણ પેદા ન થયો હશે (ખુખારી શરીફ) સુબહાનદ્વાહ ખારીતઆલાએ પોતાના ફરમાં બરદાર બંદાઓ માટે કેવી કેવી ઉંમદા અને સારી નેઅમતો જન્મતમાં રાખી છે જે દુન્યાની નેઅમતો કરતાં ઘણું દરજ્જે ઉંચી અને શ્રેષ્ઠ છે ખુદાપાક પોતાના લુત્ફ અને એહસાનથી ઈમાનવાળાઓને જન્મતમાં હાળીલ ફરમાવી તેની નેઅમતો અને રાહતોથી માલામાલ ફરમાવે, આમીન.

(૩૭) હઝરત અબુ અય્યુબ અન્સારી (રદી.) રીવાયત કરે છે કે નખી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે ઈન્સાન માટે જાએઝ નથી કે ત્રણ રાતથી વધુ પોતાના લાઈ સાથે

ખાયકોટ રાખે. જ્યારે બંનેની મુલાકાત થાય તો એ અહીં મોંઢું ફેરવે અને તે બીજી તરફ ફેરવે અને બંનેમાં અફઝલ તે છે જે પહેલાં સલામ કરે. (ખુખારી તથા મુસ્લીમ શરીફ)

(૩૮) હઝરત અબુદદરદાઅ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે તમો કહો તો રોઝા અને ખેરાત અને નમાઝથી અફઝલ ફરજજો બતાવું! સહાબા (રહી.) એ અરજ કરી કે જરૂર બતાવો. ત્યારે આપે (સ.) ફરમાવ્યું કે નાઇ-તેફાકીની ઇસ્લાહ (એટલે તમારામાંથી નાઇતેફાકી દુર કરો.) કારણ કે તમારામાં નાઇતેફાકી (નેકયોને) મુંડવાવાળી ચીજ છે. (તીરમીઝી શરીફ)

(૩૯) હઝરત એયાઝ બી. હુમ્માર મુજશોઈ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે હક તઆલાએ મારા ઉપર વહી મોકલી છે કે તમો તવાઝો (ઈનકેસારી) ઇબતેયાર કરો. અને એક બીજા પર ફખર તેમજ જીલમ ન કરો. (મુસ્લીમ શરીફ)

(૪૦) હઝરત અબુદુન્નાહ બી. મસઉદ (રહી.) રીવાયત કરે છે કે નબી સાહેબે (સ.) ફરમાવ્યું કે ગાવું દીલમાં નિકાક ઉગાવે છે. જેમકે પાણી તરકાર્યો ઉગાવે છે (બયહકી)

ફાયદો. ગાંવું તથા સર્વે તરેહના વાજીત્રો લહવોલઅબમાં દાખીલ છે અને શરીઅતમાં એ સર્વે ચીજો હુરામ છે, વાજીત્રોનો અવાજ સાંભળવો ગુન્હો છે અને તે પર બેસવું

ફિસક છે અને તેથી લીઝઝત લેવી કુફરાને નેઅમત છે. વળી બુખારી શરીફની હદીસમાં છે કે નખી સાહેબે (સ) ફરમાવ્યું કે મારી ઉમ્મતમાં એવા લોકો જરૂર પેદા થશે જેઓ રેશમ અને શરાબ તથા વાજા ગાજાઓને હુલાલ સમજશે.

ખુદાપાક ઇમાનવાળાઓને પોતાના સીધા માર્ગ પર ચલાવે અને પોતાની રક્તમંદી તથા ખુશનુદીના કામો કરવાની નેક તૈદ્દીક બખશે. આમીન.

અલ્લાહુમ્મા સલ્લે અલા સયયેદેના મોહમ્મદ (સ.)

સમાપ્ત

